

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

До ситуації.

Від 1861 р. пережила Австрія три головнішні маркантні ери, іменню: централістично-німецьку Шмерлінґа, ліберально-вірноконституційну обох Аверсбергів і еру des Fortwurstelns ґр. Таффого.

Шмерлінґ знав, чоґо хотів. Він хотів одноцільної німецької Австрії і управляв в тім дусі. Хоч провідна мисль єґо управи була утопійна, а в практиці показала ся неосущима, то таки Шмерлінґ був державним мужем з докладно начеркненою програмою управи.

Оба Оберсберґи рівнож знали, чоґо хотіли. Они знищили клерикалізм, а поставили на єґо місце менчестерский лібералізм, продовжали дальше мисль німецького централізму бодай в Долитавщині і ратували сю свою систему союзом з Поляками та Італіянями проти прочих Славян Австрії і Румунів.

ґр. Таффе не мав вже ніякої позитивної системи в управі, а неґативна єґо система заключилась в понятю des Fortfretrens або des Fortwurstelns. Він стояв понад сторонництвами, терпів природну внутрішню еволюцію австрійских народів, оглядав ся заєдно за позитивним сильним чинником, на котрім був би міґ оперти ся, не найшов того чинника і — упав.

В якій же ері живемо нині? Мабуть в ері різького націоналізму. Національні аспірації стоять у австрійских народів на першім плані. Аспірації ті суть так сильні, що здержали собою парламентарну машину і ладнане господарних (економічних) та фінансових потреб цілої монархії.

А якже віднесли ся до сеї ері різького націоналізму поодинокі правительства від уступленя ґр. Таффого?

Обективно судячи — досить рівнодушно. Так зване коаліційне міністерство бажало оперти ся на так званих консервати-

вних елементах державної ради, а упало на національній дрібній квестії німецькій.

Кабінет ґр. Баденього поплив вже з національною струєю, але односторонно. Він звернув свою уваґу лише на чеську справу і взяв ся єї ладнати. Про рівноправність всіх австрійских народів ґр. Бадені не подумав, як і не подумав він о точне означенє границь, до яких, а не дальше може і повинна сягнути експанзивна політика кожного австрійского народу з'окрема. Занедбанє сих двох моментів було і причиною паденя ґр. Баденього.

Бар. Гавч не може входити в наш рахунок. Він репарував, латав, але не творив.

А симчасом, в послідних трех роках, сталось се, що в самім парламенті, безучасті правительства, витворила ся слабка парламентарна більшість з позитивною програмою, що поставила собі за ціль: перевести національну рівноправність всіх австрійских народів, а політичну рівноправність всіх коронних країв.

Ся більшість парламентарна витворила ся вже за кабінету ґр. Баденього без Баденього і сю більшість згаданою програмою застав ґр. Тун і — опер ся на ній.

Теперішня більшість парламентарна є союзом дуже природним. Католицкі людовці, хоч Німці, суть за повною рівноправністю всіх австрійских народів з найглибшого переконаня і піддержують ідею рівноправности як найщиріше і без всяких застережень, або лише з тим застереженем, що би не скривджено їх німецького елемента в жаднім короннім краю. Чехи Русини, Хорвати, Словінці, Румуни і плеські Поляки, добивають ся доперва національної рівноправности, тож не можна сумнівати ся, щоб они з повною душею не стояли при програмі національної рівноправности.

Одні Поляки суть посеред теперішньої більшости парламентарної трохи — не

кажемо цілком — хитким елементом з легко понятних причин. Они боять ся, що по переведеню національної рівноправности всіх народів, отже і руского, у всхідній часті Галичини будуть нарушені їх для експанзивности польского елемента так прихожі язикові привілегії. В польскім «Колі» замітні проте дві струї. Більшість «Кола» зрозуміла духа змагань австрійских народів і пливе з національною струєю, в пересвідченю, що попираючи рівноправність австрійских народів она крїпить самуж Австрию яко державу, без котрої польский елемент в виду тяжких репресалій пруских і московских потерпів би дуже і ослаб би сильно. Так думають оглядні і дальше глядючі «політики» польского «Кола». Меншість сего «Кола» зжилась з ремінісценциями «добрих» часів ери Аверсберґа-Ляссера і рада би повести діло так, що би в Австрії побіч Німців жили і розживали ся лпше Поляки і Італіянци. Політика Земьялковского видаєсь тій меншости найвисшим ідеалом, котрий би она хотіла опять піднести до системи внутрішньої управи Долитавщини. Ся меншість не добачає однакож за своїм єґоїзмом, що поворот до ери увирілейованих і гноблених народів міґ би дуже скоро підорвати і екзистенцію Австрії, сеї одинокий захист для польского елемента в Европі.

До чоґож ми се кажемо? Звідки взялось нам нині на таку строгую кваліфікацію сустанних частій парламентарної більшости? Причина та, що небавом збере ся езекутивний комітет правіці, де побіч угорської угоди буде рішати ся і важке питанє національної рівноправности всіх австрійских народів, де вирине квестия дальшого піддержуваня Чехів в їх змаганях о сю рівноправність, а побіч того питанє: чи правіця і правительство стоять при адресі більшости парламентарної, чи ні? Чи думають ті два чинники солідарно взя-

6

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

„Конкурс на мужа“

шутка в 5. актах
з міського побуту.

(Дальше.)

АКТ III.

Гостина у Ралевичів.

СЦЕНА I.

НАТАЛІЯ, РАЛЕВИЧ.

РАЛЕВИЧ. Підкуй ся на остро нині Наталію. Твоґо будучого ось-ось що невидно (дивить ся на годинник). Вже минула третя.

НАТАЛІЯ. Таке розумове сопружество зо всім не зворушає нервів.

РАЛЕВИЧ. Розумове, але чи розумне? (зі сьміхом). Ей, раджу тобі кобітко, не пускай ся на глибоку воду, не знаючи броду.

НАТАЛІЯ. Тут нема жадної глубини, (показує лист) а сама тільки плиткість. Кілько разів отворю сей лист, нападає мене пустий сьміх — стілько тут ваївної глупоти.

РАЛЕВИЧ. А може під тим криє ся хитрість?..

НАТАЛІЯ. Коли він сам такий, як єґо стиль, то він справді дійсний манекін. (читає) Глупів 20. IX. с. р. — Знаменитий лист. Ви відписали єму вуйку?

РАЛЕВИЧ. А він дав неменче знамениту відповідь! (шукає письмо) Деь я задів той лист, не могу найти. Писав уриваними реченями, що мимо ріжних перепон, прибуде сюди напевно полудневим потягом.

СЦЕНА II.

РАЛЕВИЧ, НАТАЛІЯ, ЛЮБІНА, ПЕТРО і ДВІ ДОЧКИ.

(За сценою чути великий сьміх і вереск).

ЛЮБІНА (входить живо). Приїхав, приїхав жених!

ДОЧКИ (за сценою). Петре, та Петре! Петрінку подивись на мене!

ЛЮБІНА. Там така радість, що цілий дїм ходором ходить. Дуже милий хлопець; дівчата мало що єґо не розірвуть.

РАЛЕВИЧ. То він, він сам, вже є тут!

(Петро входить з капелюхом в одній, з гаетою в другій руці. Брови підтягнені, повіки примкнені з виразом оспалости, уста трохи розтворені — в цілій поставі пробиває повільність, несьмілість, брак ініціятиви. За ним вбігають

доньки сьміючись. В дверях заглядають хихочучись дві служниці).

НАТАЛІЯ. Хто се такий? Всі кричать мов несамовиті.

ЛЮБІНА. Се твій жених.

ДОЧКИ. Твій жених, твій жених!

НАТАЛІЯ. Ви знаєте сего пана? (до Ралевича) Поводять ся з ним, як з найліпшим знакомим.

ДОЧКИ. Він нам представив ся: Петро Козацкий, кандидат на мужа зі «Стрїли».

НАТАЛІЯ. Але звідки-ж та поуфалість? Будь-що-будь, — се не уходить для вас!

ДОЧКИ. Він не гніває ся за се (до Петра) Правда Петруню, ти не гніваєш ся?

РАЛЕВИЧ. Дайте-ж єму прийти до слова.

ЛЮБІНА. Він хоче щось сказати!

ПЕТРО (павза — мовби щось пригадуючи роздяляєсь по всіх; потім усьміхає ся приязно до Наталії кланяючись) Моє поважанє! (всі вибухають сьміхом).

НАТАЛІЯ. Як маю приятність знати?

ПЕТРО. Пе-пе-тро Ко-козацкий ка-кандидат на мм-мужа зі «Стрїли».

НАТАЛІЯ. Прошу сїдати.

ПЕТРО (кланяєсь і стоїть дальше) Тут в тітій часоп-писи... е, е, е, оголошенє єє... дозволїли зґолоосити єє... єє з поважнїтґо до-до-

ти ся за переведене національної рівноправности всіх австрійських народів і за переведене політично рівноправности всіх коронних країв?

Дрібних питань о концесії, концесійки, реорганізацію кабінету та хапатню міністеріяльних портфелів на зборах езекутивного комітету правиці не буде. Правиця, а з нею і правительство мусять рішитись на діла, що становлять підставу екзистенції держави. Тут не буде часу, бавитись в теорії, в комбінації, а буде лише головне питання до рішення, чи правіця зрозуміла духа часу, еру різьких національних змагань австрійських народів, не виключаючи німецької лівіци з єї постулятами і чи ся правіця підійме ся управильнити язиковий хаос в Австрії?

Егоїзмом, малодушностію та нерішимоностію правиця не зрешить сеї великої квестії. На внутрішні справи теперішньої Австрії треба поглянути з висшого, але вповні об'єктивного становища, з становища абсолютної справедливости супроти народів, а загального добра держави. Не до дальшої борби з німецькою лівіцією збирає ся езекутивний комітет правиці, а до розумного та статочного компромісу. Отсе задача комітету правиці.

Не знесе ся езекутивний комітет правиці на те висше становище, то ми і цілій правици не ворожимо довгого життя. Німці мусять зрозуміти, що обнова німецької геґемонії — справа пропаша, але і правиця, переважно славянська, мусить зрозуміти, що ера різького націоналізму, в котрій живемо, змете єї безпощадно, наколи правіця не схоче або не зможе перевести свою програму.

Кн. Шварценберг мав повну рацию, сказавши в чеськім соймі при бюджетовій розправі, що задачію правиці і правительства мусить бути: законна оборона всіх національних меншостей в державі, а наколи вже діла так зложили ся, що ні парламент центральний, ні сойми до того не спосібні, то гр. Тун, наміривши §. 14-им заворожити національну борбу в Австрії, мусить свій язиковий закон примінити до всіх коронних країв о мішанім населеню — і то рівночасно.

Слівце правди

з нагоди II. Листу з над Полтви

в Наук.-літер. Вістнику.

(Статя надіслана).

(Дальше.)

Питаємо ся, хтож може заступити в сій роботі свьященників? Чи може віддати сю акцію адвокатам і нотарям, з котрих лише кількох

має сяку-таку симпатію і довіре селяньства, а иньші з оборони справ селяньських роблять для себе добрий інтерес? Впрочім много з сих панів є лише патріотами з газет, а до публичної роботи беруть ся до роботи лише на 2—3 неділі перед виборами. Русинів у властивім значію сего слова між ними так мало, що на цілій край знайшов би їх низше десять. По польски в них канцелярия, польска бесіда, польске уржендованє, польскі звичаї — польскі свята навіть.

А коли ходить о мамону, то вдеруть християнина гірш від Поляка або і жида. Поки що Русь не може ще зложити своєї судьби в їх руки: що найбільше може їх приуєтити до кандидатури і а різних послів — але щоби вибрати їх — то ще пора. Нехай поростають більше в патріотичне піре, нехай хоч наберуть сталого руського вигляду — а не — v. n. Zeit zu Zeit. Коли шукати з тої дикастерії Русинів, то знайшов би їх у Львові самім, но тут они не живють з ренти а з праці, тож не много можуть посвятити ся народови.

Про урядників державних нема і бесіди, щоби они були отвертими і неустрашимими Русинами. Их дух ломить ся страхом ради Мазурского — їх жінки (звичайно Польки) здержують від всяких патріотичних поривів. Про них можна сказати, що они Русинами лише в касині або бесіді — коли є в їх місци замешканя яке касино руске. Але буває і таке, що хоч і є «руска бесіда» — то они воліють належити до польского. Від сих панів може і повинен нарід більше домагати ся, але тоті дезидерати до них від руської суспільности дійшли вже лише до сего, щоби хоч відважили ся квіти до штайраму по руски писати, та і сего від них за много жадає ся.

Про професорів середніх шкіл згадатиб хіба се, що окрім руських гімназий — то они навіть боять ся признати, що они греко-католики.*) Мало виімків. Колиб они були хоч троха меньше заячого духа, то гімназияльні бібліотеки, малиб не одну руську книжку, котрої майже в ніякій гімназії нема.

О учителях сільських шкіл нема що говорити: они під обухом, котрий на них леда хвиля може впасти, а тоді за ніщо їх праця на педагогічнім полі, а похвальні дикрети від властей можуть придати ся жидам на сир. В виду того вся праця в руках духовенства: в додатку цілий тягар удержуваня фінансових жертв в користь всякого руху культури, спочиває на порожних кармахах духовенства. Мимо сего, що має оно обовязки тяжкі зі взгляду на численну нераз родину, мимо великих тягарів накладаних консисториями при стараню ся о парохії, при інституціях кановічних, при рукополаганю задля ожененя ся — мимо жертв, які

*) Ми вже давнійше вказували на те, що деякі тутешні професори Русини своїх дітей посилають до польських шкіл або до евангелицкої, хоч мають рускі школи — і се патентовані патріоти. Ред.

поносить оно з нагоди всяких виборів, ще з посліднього тягне ся, щоби купити яку книжку руську, щоби належати до різьких товариств, та передплачувати всякі часописи. Лучають ся такі личности, що жалувє собі на тютюн — ба, чобіт добрих немає — а часопись передплачує. *Observer* може сам пересвідчити ся о тім, коли возьме в руки шематизм і порівнає доходи парохіяльні передплатників *J. N. Вістника*: а є свх духовних передплатників *J. N. Вістника* споре число. Нехай стільки цивільних лиц передплачує сей місячник, скільки їх передплачує духовних, а тоді *J. N. Вістник* буде мати може і спору надвижку в своїм бюджеті.

Тож духовенство наше може бути горде на свої заслуги: кілька «гиген» або хочби і це гірших індивідуів не вменшає заслуг загалу, а зваживши поблажливість нинішньої суспільности на людскі слабости: можна би і тим одиницям вибачити чи радше змовчати, хоч саме духовенство ніколи не гніває ся, коли кого слушно чи то власть чи суспільність в пресі натягає, лише духовенство волить знати імя закальника як видіти єго героєм в повісти або новелі.

Здаєсь мені, що письменники польскі або иньших славянських народів не обирають собі характерів найгіршої моральности з помежи духовних личностей. Тепер декотрі газетки закарески покровної з напрямом наших Павликів — кидають ся вже і на Бога, не то на свьященника.

У иньших народів иньші условини: Німці мають вічну манію допикати духовним другої віри, Італіяни кинулись на папу для цілій політичних, коли Рим хотіли забрати і коли ходило о плебісцит: чи Рим оставити папі, чи злучити; позаяк папа не піддає ся, тож агітація та на всякі способи іде там дальше. Отжеж агітує ся там і легкою лектурою.

(Далі буде).

З політичного поля.

Гагска конференция вислала голяндскій королеві телеґраму з подякою за гостинність краю. Президент Сталь проголосив, що наради конференції будуть відбувати ся в тайні, а делегати мовчанєм прийняли се внесене. Віцепрезидентом конференції вибрано Нідерляндця Карнебека. До президіяльного бюра увійшли два Нідерляндці і Росиянин Рафалович. Делегати сидять в лавках в азбучнім порядку. Для делегатів болгарских уставлено поза лавками під стіною два крісла і столик. Слідує засіданє відбуде ся 20. мая. Конференция поділить ся на секції. Предметом нарад будуть, як догадують ся, слідуєчі точки: Розширене женевської конвенції з 1863 р., справа обмеженя зброзня, установленє факультативного роз'ємного суду і управильненє так званих добрих послуг межі спорючими державами. Соціалісти найшли ся також в Газі. В день відкритя конференції устроїли они збори, на котрих проголосили, що ціле

му... єє з добрим ввихованєм... єє, я приїхав єє і, і я приїхав.

НАТАЛІЯ. Так є, се я оголосила. Прошу сідати (сїдає сама) Як довго живете на селі?

ПЕТРО. 28 років єє і сїм місяцїв.

НАТАЛІЯ. Так ви не ходили до шкіл, через ціле життя сиділи на селі?

ПЕТРО. Ага сьвідочтва? (втягає).

РАЛЕВИЧ. Знаменито, він вибрав ся, як на яку посаду!

НАТАЛІЯ (до Ралевица) Які він може мати сьвідочтва? Провірте добре, вуйку, може підроблені.

ЛЮБІНА (до Петра) Чи умієте танцювати?

ПЕТРО (весело) Я граю до танцю.

ЛЮБІНА. Так ви музикальні?

ДОЧКИ. На якім інструменті?

ПЕТРО. На арістоні.

РАЛЕВИЧ (переглянувши сьвідочтва) Чи можу повірити своїм очам? Сей добродій студіовав права!

НАТАЛІЯ (счудована) Се не може бути! Се неможливе!

РАЛЕВИЧ. Як мені Бог милий, колеґа по фаху! Дуже мило пізнати (подає руку).

НАТАЛІЯ (до Петра) Прошу сідати (сїдає несміло) Яким способом ви здавали іспити? Я не можу сего поняти.

ПЕТРО. І я не можу.

ДОЧКИ. Давнійше ти був Петрику певно розумнійший.

РАЛЕВИЧ. А тепер захотів женити ся, тай пішов розум на губи? Правда, пане Козацкий, жінка всему злому причина?

ПЕТРО. Ні, кінь єє, кінь ккопитом єє, в голуву, як я єє був по-поручником.

НАТАЛІЯ. Так ви служили військово?

ПЕТРО. Єє єє і кінь копипитом в голлову.

НАТАЛІЯ. А так, розумію. І се ослабило вашу память?

ПЕТРО. Єє, єє, так!

НАТАЛІЯ. Тепер мені понятно. Але розумієте всьо, що до вас говорить ся?

ПЕТРО. Єє, єє, так!

НАТАЛІЯ. Отже чи зрозуміли, що в тім оголошеню було написано?

ПЕТРО. Ні, се не все зрозумів.

НАТАЛІЯ. То зле. Запамятайте собі, що не будете могли приходити до мене, крім в означених годинах...

ПЕТРО. Добре.

НАТАЛІЯ. Що не будете бувати зі мною ані в товариствах, ані в театрі, ані на концертах.

ПЕТРО. Добре.

НАТАЛІЯ. Що будете собі сидіти в своїх комнатах, як я буду приймати своїх гостей і знакомих.

ПЕТРО. Добре.

НАТАЛІЯ. Що будете мати цілком осібний свій кружок і не будете ніколи втручати ся до моїх справ.

ПЕТРО. Добре.

НАТАЛІЯ. А за те будете мали повну свободу для себе, свої знакомости, свої розривки і вигоди яких забажаєте...

ПЕТРО. Добре.

НАТАЛІЯ. Дуже мене тішить, що ви так скоро зрозуміли свою ролю. А тепер на вас черга. Виявіть свої бажаня. Скажіть, що ви хочете?

ПЕТРО. (ловить ся за живіт). Я хочу вже їсти.

РАЛЕВИЧ. Цілком слушно. Голодному не до жениханя. Подай-но що перекусити Любінцю.

ЛЮБІНА. Краще потрудіть ся до ідальні, пане Петрику. Будьте у нас без церемонії.

ДОЧКИ. Так, так ходім з Петриком до ідальні.

ПЕТРО. (кланяєсь чемненько, єго ловлять дівчата і виводять).

се діло є простою комедією. Делегати Австро-Угорщини і Німеччини одержали, як кажуть, тайне припоручення від своїх правительств, щоби по силам піддержували миротворну акцію.

На слідуєчій папській консисторії будуть іменовані кардиналами: Касетта і дель Драго з Риму, архієпископи Турину, Катанії, Феррарі і Реджія; архієпископ Гориції Міссія (Словінець), архієп. Тулуз Матіє і перший архієпископ в полудневій Америці в Яго де Чілі. Папа Лев XIII іменував за свого понтифікату 123 кардиналів, з котрих вже померло 59. Два з живих кардиналів єуть літами старші від 90-літнього папи, а то кардинал Каносса, що числить 91 літ, і Меркль, 94-літній старець! Здорове папи знамените.

Про угорську угоду пише Pester Lloyd: Наколи нас австрійське правительтво змусить до розриву спільної митово-торговельної області, то ми на се пристанемо, але ніколи не пристанемо на здержане регуляції валюти. Регуляцію сю переведемо своїми силами. Квоту підвищимо, але лише тоді, як Австрія переведе доказ, що ми в силі платити висшу квоту.

Schlesische Ztg. пише в тій самій справі: Австрія використала формулку Селя, щоби усунути з обиду некористну(?) для Австрії нову організацію банку. Рівнож не хоче Австрія відступити Угорщині тих 3 мільонів зр., які признано Угорщині з побору консумційних податків від пива, нафти і горівки. Сей орган хоче також знати, що недавно тому угорське правительтво перемовило з одним бельгійським фінансовим закладом, щоби его грішми засновати в Угорщині рілнничий банк. Кажуть навіть, що Угорщина бажала з сим банком уложитись і в справі видавання окремих грошевих нот, але бельгійські банкирі відказали ся від сеї операції. — За автентичність сеї вісти годі ручити.

Сель прибуде до Відня на торжество відкриття пам'ятника архркн. Альбрехта 21. мая. Чи навяже які-небудь дальші переговори з гр. Туном, не можна знати. На торжество се прибуде багато достойників з сусідних держав європейських. По посвяченню пам'ятника дасть цісар, що 19. мая рано вернув вже до Відня, гальовий обід для кількисот осіб. Вечером 21. мая відбуде ся гальове представлення в опері, а 22. мая буде велике прийняте в дворі.

Програма лівниці робить ся. Она буде складатись з загальних політично-язикових постулатів німецького народа і з постулатів поодиноких країв, в котрих живють Німці. Нині звісно вже, що між бажаннями лівниці буде і державний німецький язик. На сей постулат згодились всі клуби одноголосно.

Новий політичний лікар появил ся на австрійськйм овиді в особі бар. Опермана. Політик сей радить скликати 40 найповажнійших мужів з цілої Австрії і поручити їм управильнене я-

СЦЕНА III.

НАТАЛІЯ РАЛЕВИЧ. ЛЮБІНА,

НАТАЛІЯ. Що ті дівчата з ним вирабляють! Се прещинь не уходить з чужим мужчиною.

РАЛЕВИЧ. Ого, замість він на тебе, ти починаєш бути задрісною на него.

НАТАЛІЯ. Алеж они бачать его перший раз на очи.

ЛЮБІНА. З таким >мужчиною< нема небезпеченьства. От, бавлять ся ідіотом.

РАЛЕВИЧ. А якжеж він тобі сподобав ся?

НАТАЛІЯ. Чому би ні, сподобав ся! Навіть пристойнійший, як я собі вставляла.

РАЛЕВИЧ. Отже свого постановлення не змінєш, вийдеш за него заміж?

НАТАЛІЯ. Абож може бути догіднійший муж як сей? Піду за него і тільки за него — я иньшого не хотіла.

РАЛЕВИЧ. (до Люб. нишком). Іди душко, скажи Петрикови, нехай держить ся добре в своїй роли. Наталія не зрадила ся его блазеньствами.

ЛЮБІНА. (голосно ніби пригадуючи). Ах, я і забула, що ключі від креденсу при мені. Треба піти нагодувати того голодного аманта.

(Далі буде).

зикового питання. Такими анкетами помагала собі і Англія в тяжких хвилях.

Тринацять поступових послів чеського сойму, що забавили ся в абстиненцію, а котрих чеська більшість помилувала, вислали до краєвого маршалка письмо, в котрім заявляють, що складають свої соймові мандати. Чи в сліди їх підуть послі і других німецьких сторонництв, покаже ся. На кождий случай для Вольфа будуть обильні живна. Він жеж давно жеде на хвилю, в котрій буде міг поступовців зничити до тла, >mit Haut und Bein<.

Льорд адміраліції, Гошен, виголосив 18. мая на банкеті річ, в котрій виявив надію, що справа з Трансвалем буде в мирі поладнана. Гошен сподіє ся, що Крігер полівить справедливим бажанням Англії. Телеграми з Трансвалю доносять, що Крігер думає увязнених заговорщиків покарати, хоч они єуть англійськими горожанами. Плян заговорщиків мав бути такий, що они хотіли зібрати в прибережнім місті Наталі 2000 охотників і ними обсадити Йоганесбург, а звідтам вирушити на Преторию. Англія грозить однакож репресаліями, наколи би Крігер поважив ся карати заговорщиків, а англійска праса інсинує боерам, що они самі провокували сей заговор.

НОВИНИ.

— **3 університету львівського.** Gazeta lwowska подає таку новинку: >Довідуємо ся, що на видлі фільосовічнім у Львові має повстати лекторат руского язика. Пожаданю було би річию, щоби кандидати зголосили ся до видлі фільосовічного.<

— **Львівска торговельна школа** має бути отворена 1. вересня с. р. в давній каменниці жіночого семінара. На жадає міністерства скарбу дає міска рада і торговельний збір досить велику суму грошів.

— **Родини монархів.** На днях обходили три європейські монархи свої родини. Королева Вікторія дожила щасливо 15. мая 80 року життя, цар Никола скінчив 18. мая 31 рік, а іспанський Альфонс 16. мая 13 весну.

— **Бар. Гавч** буде на днях іменованій президентом найвисшої палати рахункової в Австрії на місце пок. гр. Гогенварта.

— **Зіма і Gazeta Lwowska.** Три тижні тому назад порішив краєвий львівський суд, ще 30 днів задержати Зіму в слідчій вязниці. Після закону обжалований має сидіти щонайдовше два місяці в слідчій вязниці. Небавом проте належало би або перевести послідну карну розправу проти обжалованого, або випустити его на волю. Факт сей викликав в галицькій прасі здогад, що процес проти Зіми буде убитий, а то на висшій розказ. Вість ся занепокоїла суспільність, тим більше, що намістник, гр. Пінньський зложив в соймі заяву, що виновники будуть потягнені до строгої відвічальности. Вчєрашня урядова газета дementує рішучо сей здогад польських дневників. >Процес карний проти Зіми буде проте переведений.<

— **Мостовий сигналізатор** Страшна катастрофа, яка лучила ся перед двома роками під Коломиєю найшла відгомін на полі техніки. В салі >Почтового клубу< у Львові демонстрував на днях п. Корнило Корницький, почтовый урядник, приряд власної видумки, який має хоронити подорожних перед катастрофами того рода. Є се >сигналізатор мостовий<. Складає ся із зелізних штаб, що йдуть попід шини і є застосовані при помочі системи друка (підойми). Коли міст вихилить ся понище критичного свого пункту, штаби сигналізатора лучать ся до купи, алярмують електричні звінки на найближшій стації, та оповіщують таким чином о грізній зміні в констркції мосту. Конструкция сього приряду проста та дешева, а прислуги єї для загальної захорони можуть бути великі, а компетентні особи висказують ся о ній з великим признанем.

— **Огні.** В Ящуровій під Вадовицями, зничив огонь 2 стайні, 2 возівні, млин і шпїхлр в дворі Тетшля. Уратовано лише живий інвентар, деякі рілнничі машини і кілька повозок. Шкоду обчислюють на 20.000 зр.

— **Скандал в театрі.** Варшавський театр був на днях свідком великого скандалу. Причиною сего скандалу була звісна і у Львові артистка краківської сцени пані Сєніцка. Она мала виступати в середу в >Камеліовій дамі<. Пані Сєніцка замовила собі в перворядній варшавській кравецькій робітні туалету до >Камеліовій дамі< за 1000 рублів і дала на се задатку 200 рублів. Модистка не хотіла видати туалети, доки не дістане цілої суми 1000 рублів. Вже о осьмій годині, саме коли мало розпочати ся представлення, пішла пані Сєніцка ще раз по свою туалету в товаристві п. Ліциньського, що хотів поручити за довг 1000 руб., але модистка не зго-

дила ся і на се. Тимчасом почала сходити ся до театру публіка, прийшов і генерал Іванов, презєс театру. Его оповістили о цілій пригоді пані Сєніцкої, але він відкинув всі пропозиції викуплення гардероби артистки, та казав оповістити публіці, що по причині хвороби п. Сєніцкої будуть грати иньшу комедію. Тим способом она закінчила свої виступи у Варшаві. Небезі не трафив ся там жаде Зіма, так як у Львові..

— **Монахиня перед судом.** В Неаполі арештовано недавно сестру Марию, настоятельку одного пенсіону. Закинено їй злочин зводження дівчат, відданих в опіку сего пенсіону. Для 11. с. м. ставала она певед судом, і суд засудив єї на кару 5 літ тюрми і на заплаченє 1500 ліврів.

— **Дрібні вісти.** При виборах пос. в Вайскірхєн Чехи голосували на Шенерерянца д-ра Форлера. — Шконтр переведений в міській касі в Коморні, виказав дефравдацію скарбника Тота на 40.000 зр. В наслідок того засеквестровано маєток бурмістра. — Бувший міністер і віцепрезидент пос. палати, сенатор Вісанті, утік з Яс, скравши касу театру в Яссах. — В Сибіні почала ся розправа проти братів Кабдебо, банкирів, що спроневірили над мільон зр. — Купець відєньський, Макс Кон, застрілив ся в купели. — В Галацу погорів величезний склад дерева бар. Попєра з Галичини. — Краківський театр переняв Йос. Котарбінський. — В Бориславі облягли безхлібні робітники хату бурмістра Корнгабера, а розігнані жандармами облягли громадський уряд. — Президент львів. кр. суду Тхоржницький виїздить 23. мая на дальшу візитацію судів. — Вчєра випущено з дирекції пропінацийного фонду у Львові в державу до 400 пропінаций в краю. Чинш узисканий з нових оферт переносить давнійші суми о 50%. — Цісар санкціоновав проєкт до уставы прийнятий галицьким соймом в справі регуляції ріки Лімниці. — Вчєра переїхало через Тарнопіль 40 робітників в глибину Росії. — Ві второк буде оголошений результат виборів до міської Ради у Львові. — Доповняючий вибір двох членів повітової ради в Ярославі з сільських громад розписало намістництво на 27. червня.

Наука, штука, література.

— На днях появил ся книжочка: Лихий день! — комедія в 1. дії Григорія Григорієвича. — Друге виданє. Львів. 1899. Ціна з пересилкою 13 кр.

Телеграми.

Відень, 20. мая. Після Vaterland-у домагає ся постулятовий комітет лівниці: державного німецького язика, знесеня язикових розпоряджень, і далеко ідучого розмеження язикових областей в Чехії. Деякі делегати, як Люєгер, кн. Ліхтенштайн (антисеміти) і Лемін (націонал) домагали ся цілковитого відокреміння Галичини і Дальмації від прочих країв Долитавщини. Побіч того націоналі жадають митової єдности Австрії з Німеччиною (підготовлюють державне сполученє), проти чого однакож виступають антисеміти. Проти відокреміння Галичини виступають поступовці і вірноконституційна шляхта.

Відень, 20. мая. W. Allg. Ztg. подає розмову свого репортера з визначним членом >Кола< (Білинським?) про постулати лівниці. Посол сей сказав: Постуляти, які уложила лівниця, дали ся би перевести, але лише через цілий ряд замхів стану. Автори сих постулатів забули відай, що Поляки не могли би навіть вдаватись в дискусію над такою програмою, котрої окликом є: los von Galizien! Постуляти того рода мусіли би мати найсумнійші консеквенції для самих Німців. Хоч Шенереряни не брали участі в конференції, але лівниця зробила все те, чого Шенерер домагав ся. На позір лівниця зірвала з німецьким радикалізмом, але дух радикальний гостить посеред неї. (Ми в >Руслані< давно вже подали евентуальні постулати лівниці. До вичислених треба ще додати: виключно німецькі кабінети, ненарушимість теперішньої конституції і виругованє всяких не-німецьких елементів з міністерияльних бюр).

Прага, 20. мая. Мандати до чеського сойму зложило 13 націоналів (не поступовців, як вчєра мильно подали телеграми). Сим хотіли націоналі спонукати поступовців до подібного кроку. >Bohemia< ручить однакож, що поступовці не уляжуть сій пресі. Они і дальше будуть боронити(?) інтересів німецького народа в чеськйм соймі. Штаб лівниці не похваляє поступку націоналів, котрі зложили мандати без повідомлення других сторонництв о своїм намірі.

Пешт, 20. мая. Нині вибрали ся до Відня міністри Сель, Люкач, Гегедіс Дараній (що умо-

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

влялись з гр. Туном в Пешті в справі угоди) і міністер гонведів Феєрвари. Догадують ся, що справа банкова буде скоро полагоджена.

Прага, 20. мая. Вчора закрито чеський сойм, Маршалок Любковіц зазначив в прощальній річч, що сесия була обильна в позитивну працю і що мимо обструкції німецьких послів, сойм не нарушив в нічим прав і інтересів німецького народу.

Відень, 20. мая. Маршалок краввий бар. Гуденус уступає. Єго наслідником має бути гр Густав Фріс. Причиною уступлення афера поведінкова в наслідок авантур Люєгера.

Градець, 20. мая. В домах деяких апостатів переведено на днях ревізії по причині чинної участі в агітації los von Rom. У секретаря бісмарківського товариства, Польцера, забрано багато листів і друків.

Гага, 20. мая. Нині приває делегатів через королеву. Конференция поділила ся на три секції: для квестії роз'оруження, обговорення воєнних законів і для справ роз'ємного суду.

Петербург, 20. мая. Говорять тут о намірених поїздках царя до Англії, до Дармштаду і до західного Сибіра для оглянення побудованих залізниць. В губернії Катеринославській прийшло до розривів робітничих, подібно як в Николаєві і Одесі. З розказу царя зібрана ся комісія в справі висилки злочинців на Сибір. В виду нових комунікацій з Сибіром висилка злочинців туди спивала би дзльший розвій краю. Дперва на днях зложено при астрономічним товаристві комісією для ревізії календаря.

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині				
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води	6:30	» » » др. Підзамче	
	7:40	з Янова	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Струла	
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:10	до Скольного, до Лавочного (1. липня до 12. вер.)	
	8:05	» » на дв. головний	9:25	до Янова	
	8:15	з Сокала, Рави рускої	9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусяти на дв. Під.	
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Вацшави, Пешту ч. Пер.	9:3	» » др. гол.	
	11:15	з Ярославла і Любачова	10:10	до Белаця, Рави рускої, Сокала і Любачова	
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова	12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.	
	1:01	з Янова		тільки в неділі і свята	
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки	2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вер.	
		від 7. вер. до 15. пад. включно		рсія включно в неділі і свята	
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	2:55	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:35	5:40	» » на дв. голов.		до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рипів	
	5:55	з Сокала, Белаця і Любачова		до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
				до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
				до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
				до Брухович	
				до Ярослава	
Ніч			Ніч		
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з Іцкан, Сучави	6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30.	6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58	вересня щоденно, а від 1. червня до	7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	15. вересня тільки в неділі і свята	7:10	до Сокала і Рави рускої	
		з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16.	7:20	до Тернополя дворець головний	
		серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:42	» » дворець Підзамче	
	8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту	9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	10:25	» » на дв. голов.		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова		11:32	» » др. Підзамче
	12:10	зі Скольного, Калуша		4:10	до Кракова (Відня, Берліна)
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче		5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня
	3:30	» » на дворець головний			
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє поясень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їади.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₁₀ АСИГНАТИ КАСОВІ
з 30-дневним виповідженем,

3¹/₂⁰/₁₀ АСИГНАТИ КАСОВІ
з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂⁰/₁₀ Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4⁰/₁₀ з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!
Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“
комедия в 3 актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 45 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедия в 5 актах з другої половини XVI віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 55 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., 1. п. приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах.

НАУКУ КРОЮ уділяє в особних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увзгляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне
впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино
в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по 1. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **БІЛІС** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

78—?

Дмитро Затурський

поручає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітий

у Львові, улица Коперника ч. 5.

Виріб тдевалій. і елегантний Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відвортною поштою.

140

На 4⁰/₁₀

знижає стопу пропентову від вкладок щадничих

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“

стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою у Львові

почавши від 1 липня 1899.

До 1. липня 1899 будуть вкладки опроцентовані ще на 4¹/₂⁰/₁₀.